

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАСТОДНЕВНО

ГОДИНА VП • БРОЈ 133. • 10. СЕПТЕМБАР 1978.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

НОВИ ОБЈЕКТИ ГРАДИЋЕ СЕ ТРАФОСТАНИЦА У МАЖИЋИМА

Представници електропривреде и електродистрибуције Црне Горе и општине Будва постигли су, на састанку о држаном 21. августа у Скупштини општине, договор о заједничком финансирању и изградњи трафостанице напона 110/35 киловата. Др Лазар Љубишић, генерални директор Заједнице југословенске електропривреде, ко

ји се налазио на годишњем одмору у Светом Стефану, учествовао је у разговорима и доприноси да се они успешино обаве.

Трансформаторска станица напона 110/35 киловата, о чијој је изградњи било ријечи на састанку, треба да буде чврста станица тога напона на Црногорском приморју. Преко ње ће се обез

КАДА БУДЕ ЗАВРШЕНА, 1. ЈУНА 1980, БИЋЕ РИЈЕШЕНО СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ ЗА НАРЕДНИХ ДЕСЕТ-ПЕТНАСТО ГОДИНА

биједити вишестрано напајање електричном енергијом подручја наше општине, двострано напајање подручја општина Тиват и Бар и — док се не изгради далековод напона 110 киловата од Цетиња до хидроелектране Пећуница — једнострано напајање енергијом подручја цетињске општине.

Када буде завршена трафостаница треба да обезбиједи редовно и квалитетно снабдевање електричном енергијом из електроенергетског система подручја наше општине за наредних десет до петнаест година, у коме року ће се размотрити оправданост изградње још једне трансформаторске станице тога или већег напона.

Одређена је локација трафостанице — село Мажићи. До сада су изgraђeni далеководи напона 110 киловата на релацијама Титоград — Будва, Будва — Тиват, Будва — Бар и Будва — Цетиње. За расплет ових далековода неопходно је изградити 110 кВ постројење.

Постојећа мрежа на подручју наше општине не може задовољити, односно обезбиједити снабдевање по трошача електричном енергијом, јер се она врши преко далековода изgraђених још 1948. године, па је напон испод дозвољених граница, а испадања из погона далековода врло честа, што

отежава и угрожава квалитетно и сигурно снабдевање електричном енергијом подручја наше општине.

На основу главног пројекта, који је већ готов, пре драчунска вриједност за грађевинске радове износи четрнаест, а за опрему, челичне конструкције, транспорт и монтажу тридесет и два, односно свега 46 милиона динара.

У циљу успешне реализације овог договора, заинтересоване стране су се споразумеле да сачине и за кључе споразум о заједничком обезбеђењу средстава за изградњу трафостанице, и то тако да ће грађевинске радове финансирати Скупштина општине Будва преко Самоуправне интересне заједнице за изградњу и уређењу општине, а опрему и њену монтажу финансира ће електропривреда и електродистрибуција Црне Горе. Споразум о заједничком финансирању и изградњи трафостанице биће припремљен до 1. октобра, а закључен мјесец дана касније. Почетак радова предвиђен је до 1. маја 1979, до када треба склопити уговоре за испоруку опреме и њену монтажу, као и изградњу прикљу чних водова. Завршетак радова на овом важном објекту планира се до 1. јуна 1980. године, када трафостаницу треба пустити у погон.

П. Г.

На почетку школске године

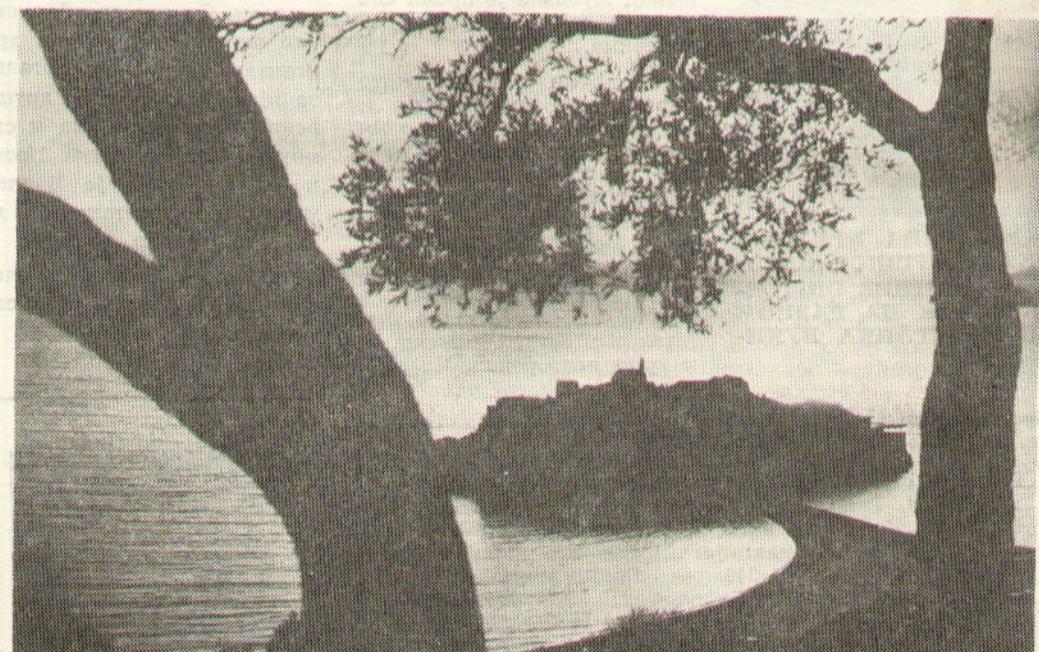
Првог септембра поново су оживјела школска дворишта и ђачке ученице. Весели дјечји жа гор означио је почетак нове школске године. За буванске малишане и средњешколце није то била једина новина послије ље тијес распуста. Око 730 ученика од првог до осмог разреда основне школе добило је од друштва на дар нову школску зграду за коју је с правом речено да је била сан многих генерација.

И још једна новина — за ученике средњег усмјереног образовања. До почетка године, дакле до 1. септембра, приведена је крају адаптација некадашње аустријске касарне и оспособљен за наставу не само број ученица и школских кабинета. Лик старог здања толико је измијењен и прилагођен савременим условима да се с правом може очекивати пун успех у остварењу функције средњег усмјереног образовања — повезивање удруженог ради и школства.

Нови услови посе са собом и неке стваре боље. Наиме, несташница уџбеника прва је препрека коју треба савладати већ на старту, а то се може постићи појачаним радом, пажњом и бриgom ученика и наставног кадра. Издавачи и књижаре, који ни ове године нијесу ишли укорак са школама.

С. Радуловић

ЈЕДАН ЈЕ СВЕТИ СТЕФАН...

Из албума Славка Вукчевића

М. ПАЈКОВИЋ

МАРКСИСТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ— ВАЖАН И СТАЛАН ЗАДАТAK

У документима XI конгреса СКЈ, реферату предсједника Тита, као и у документима VII конгреса Савеза комуниста Црне Горе веома јасно је истакнута улога свих субјективних снага у даљем развоју система социјалистичке самоуправне демократије на основама Устава и Закона о удруженом раду. Посебно значајне, деликатне и одговорне обавезе у том погледу имају основне организације и сви чланови СКЈ. Да би били оспособљени за успешно, досједно и креативно спровођење постављених задатака, комунисти морају поседовати одређен степен идејне свијести, који им то омогућује. Такви захтјеви нас несумњиво упућују на потребу анализа квалитета досадашњег идеолошко-политичког рада у Савезу комуниста наше општине, односно на потребу и немилостивост амбициознијег прилаза анализи идејне свијести и ефеката идеолошко-политичког рада и марксистичког образовања.

И поред извјесних резултата на плану идеолошког уздања и марксистичког образовања чланова Савеза комуниста (школа самоуправљача, омладинска политичка школа), овај рад још увијек не одговара стварним могућностима и потребама. Активност на плану идеолошког рада и марксистичког образовања није уједначена у свим основним организацијама Савеза комуниста. Врло често је присутан несклад између идеолошког рада и практично-политичког понашања комуниста. Уопште се не користе, или се веома мало користе, постојећи облици рада за критичке дијалоге и отворене расправе о најактуелнијим идејним проблемима, који се јављају у основним организацијама удруженог рада, интересним и мјесним заједницама. Изостаје критичка анализа конкретног стања и односа, која би допринијела формирању јасних и одређених оцјена и ставова комуниста за свакодневну политичку активност. Идеолошки рад се још увијек свodi скоро искључиво на предавачку активност, због чега нема расправа и сучелавања гледишта и праксе, нити се воде разговори о конкретним проблемима средина у којима се одвијају самоуправни процеси и друштвено-економски токови. Осим тога, често се може запазити пасиван однос неких чланова Савеза комуниста према идејно-политичком оспособљавању, због увријеженог схваташа да је оно највећи само одређеним структуркама Савеза комуниста — онима који немају неко високо или више образовање.

Овакве и сличне оцјене о стању и актеним проблемима идеолошко-политичког образовања изречене су, поред осталог, и на недавно одржаној сједници Комисије Предсједништва ЦК СК Црне Горе за идеолошки рад у Савезу комуниста, па нас све то још више обавезује да у наредном периоду посветимо више пажње марксистичком образовању, да се озбиљније позабавимо уоченим слабостима и да изнађемо одговарајуће методе и програмске садржаје, који сужавају простор појавама формализма и вербализма, какве су се манифестовале у остваривању идеолошког рада у пракси.

Оснивање Центра за марксистичко образовање, о чему је на сједници Општинске конференције СК већ донијета одговарајућа одлука, представља значајан корак ка елиминацији исполнених слабости и уздизању идејно-политичког рада на знатно виши ниво. Ускоро предстоји његово конституисање, избор органа и усвајање програма идеолошко-политичког образовања, што ће знатно допринијети повезивању марксистичког образовања с виталним питањима из живота и рада комуниста и елиминисању досадашњег начине „прораде“ теме, због чега је већина чланова Савеза комуниста остајала у пасивном положају слушалаца а не активних учесника расправе.

Б. Крловић

СЕКРЕТАРИЦА ПРЕДСЈЕДНИКА ИЗВРШНОГ ОДБОРА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ, ЧОВЈЕК НА РАДНОМ МЈЕСТУ: БРАНКА ВУЌКОВИЋ

На радном мјесту

У обичнојено је кад се пише о секретаријама да се почине, отприлике, овако: љубазна је према сваком, са осмијехом се обраћа свима.

Ми ћemo почети нешто другачије. Бранка добро и савјесно обавља посао који је тежак и одговоран. Скромно, тихо и без нервозе отвараја дневно на стотине „ситних“ задатака. За Бранку ћemo, даље, рећи да је културна, затим да се, колико знамо, ријетко смешка, а кад то чини то је топло, пријатељски. Комуникативна је и врло непосредна. Члан је

СК, друштвено-политички антажована, с доста задужења и обавеза, почевши од оних у Савезу социјалистичке омладине и другим друштвено-политичким организацијама, до оних у друштвеним организацијама и самоуправним органима. Посебно истичемо да је Бранка члан једне делегације и да је тамо, такође, активна.

Толико о Бранки, омладинки. Пожелimo јој нове успјехе.

М.

Лист ССРН општине Будва Уређује: Редакциони колегијум, Главни и одговорни уредник **Милован Пајковић**. Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жиро-рачуна 20710-678-287 код СДК Будва — Штампа: Издавачко-штампарско предузеће „Обод“ — Цетиње — Преплатна годишња 48 дин.; за иностранство двоструко — Рукописи се не враћају.

Дуговања из ранијих година — преко 22 милиона динара

СВЕ ОБАВЕЗЕ ЈОШ НИЈЕСУ ЕВИДЕНТИРАНЕ, НИТИ СУ УЗЕТЕ У ОБЗИР ЗАТЕЗНЕ КАМАТЕ И СУДСКИ ТРОШКОВИ ЗА ОНЕ КОЈЕ СУ У СПОРУ. — СОЛИДАРНОСТ ПРИВРЕДЕ — ПУТ ДА СЕ ИЗАЊЕ ИЗ КРИЗЕ

На почетку треба истаћи да су делегације и делегати једнодушни у оцјени да жеље бити информисани о стању и начину рјешавања свих важнијих питања из рода органа Скупштине општине. То траже и наши радији људи и грађани. Скупштински органи потпуно су сагласни са мишљењем своје базе, јер су свјесни да се оптимално рјешавање проблема не може постићи без њиховог цјеловитог и свестраног саглављавања од стране стручних органа, делегата и грађана. Започети пут заједничког ангажовања на рјешавању проблема треба даље изграђивати.

На захтјев делегација стручни органи су припремили информацију о обавезама општине, која је разматрана у делегацијама, а касније и на сједници Скупштине општине, где је и усвојена. У циљу информисања читалаца „Приморских новина“ — наших радијских људи и грађана — о сврнућемо се укратко на њен садржај.

Према сачињеној евиденцији, неизмирене обавезе општине из ранијих година износе 22,4 милиона динара (од тога износа 2,3 милиона су обавезе према банци за коришћење кредита за измирење обавеза по budgetu за 1977. годину). У првих шест мјесеци ове године измирењено је 3,6 милиона динара обавеза из ранијих година. Буџетом за 1978. годину предвиђено је измирење стarih обавеза и ануитета од укупно седам милиона, али остаје отворено питање: како измирити преосталих 20 милиона динара?

Евиденција о обавезама из ранијих година је непотпуна. За њу су коришћене разне евиденције рачуновођства, скупштинске службе, опште службе јавног праобраниоца, као и сјећања појединца о висини неких обавеза! То значи да рачуновођство не располаже

је комплетном евиденцијом, па се намеће закључак да се морају хитно предузети мјере за сређивање књиговодства. Друго, укупне обавезе су далеко веће него што су познате из разлога што све нијесу евидентирани, нити су узете у обзор затезне камате и судску трошкову за оне које су у спору. Колико ови трошкови знају изненадити и бити високи може нам показати недавно окончан и судски спор у вези зграде СУБНОР-а, где само затезне камате износе 3,55 милиона динара! Затим, неконтролисано су створене обавезе, што бар, мора бити опомена за будућност.

Ипак, ова тешка ситуација у којој су нашла наша општина моћи ће се ријешити. Привреда послује рентабилно и помаже и помоћи ће да се овакво стање санира кроз једну до двије године. Већ сада, на опште задовољство, можемо истаћи неколико позитивних примјера. Право, у овом моменту, један од најтежих проблема било је како одмах обезбиједити 5,3 милиона динара по судској одлуци за стамбену зграду СУБНОР-а, односно

за дио који отпада на општинске станове. Овај проблем ријешила нам је „Зета филм“, која је обезбиједила средства у том износу. Треба истаћи да је овај колектив једногласно донио овакву одлуку у жељи да помогне општини и поред тога што су ова средства биле намирењена за рјешавање њихових проблема. Сличан примјер помоћи и сарадње пружила је Самоуправна интересна заједница за изградњу и уређење општине, која ће предузети обавезу око регионалног вододела у висини четири милиона и обавезу за изградњу репетиторске мреже у висини око 8,8 милиона динара. Јављају се и друге организације с подручја општине да преузму отплату кредита које плаћају општини, а односе се на изградњу њихових објеката. Такве су ООУР „Словенска плаја“, и „Центропром“. Вјерујемо да ће њихов примјер сlijediti и остали. Само са свестраном сарадњом и разумијевањем моћи ће се ријешити данас питање општине да преузму отплату кредита које плаћају општини, а сјутра можда проблем неке друге организације.

М. Ивановић

Поглед на бар „Кастио“

из РАДА ДЕЛЕГАЦИЈЕ МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ПЕТРОВАЦ

Сарадња на завидном нивоу

Наши сарадници је Златко Вукeliћ, предсједник делегације Мјесне заједнице Петровац. На питање — како ради делегација и са каквим проблемима се срета, одговорио је да се до сада није догодило да се одлажу састанци због недостатка кворума. Има неколико члanova који још нијесу дошли на један састанак, па су предузете мјере преко партијских организација и друштвено-политичких foruma да се испита због чега не долазе на састанке делегације и, уколико су оптерећени другим пословима, да се замијene.

Иначе, делегација се редовно састаје, разматра материјале за скупштину, и то не формално и површино, већ детаљно и врло савјесно. Да ју се примједбе на одлуке и рјешења у припреми и подносе амандmani. Сарадња са органима Скупштине општине и органима управе је на висини. На свакој сједници делегације присуствују пред-

ставници скупштинских служби ради давања објашњења по материјалима. Мада недавно конституисана, делегација ове Мјесне заједнице, то је истакнуто на Скупштини, једна је од најактивнијих на подручју наше комуне.

На недавно одржаној сједници делегације, разматрано је, поред осталог, и питање сарадње између Мјесне заједнице Скупштине и њених органа. Констатовано је да треба успоставити тјешње контакте, нарочито када је у питању доношење уређења и разних одлука које задиру у интересима општине.

— Задовољан сам досада шијим радом делегације и разумијевањем Скупштине и Извршног одбора за опште интересе. Констатовано је да треба успоставити тјешње контакте, нарочито када је у питању доношење уређења и разних одлука које задиру у интересима општине.

АКТУЕЛНО

Ревизија просторних планова

Скупштина општине је 22. августа 1978. године имала може се рећи, историјски значајну сједницу. Откуда право на овакав суд? Из чињенице да је тог дана донојено више одлука о приступању изради или ревизији просторних планова разних нивоа и обима захвата, који треба да помогну да се прихвате и позитивно усмјереје сви интереси за коришћење простора на подручју општине не у наредном периоду. Наравно, одабирање и рангирање интереса је нужно уважати зато се мора прићи организовано и одговорно најчешће изради урбанистичких програма.

Како је изнесено у „Информацији о урбанистичкој проблематици општине Будва“, демократско одлучивање треба да карактерише читав процес планирања и реализације планова. То је и разумљиво, јер просторни план представља, у ствари, својевrstan споразум разних субјеката друштва чије су потребе усаглашене за одређени временски период. Раст и развој друштва, међутим, повлаче испољавање непредвиђених или непредвидљивих посљедица, па се зато јавља стална потреба усаглашавања разних елемената планова како би они могли да служе као употребљиви регулатива у пракси.

(Понекад ревизија може да значи и израду потпуно новог планског решења).

Друштвено-политичке заједнице су обавезне да по-времено, у складу са законом, ревидују своје просторне планове. У нашој општини се у том смислу касније готово три године.

ДРУШТВЕНА ХРОНИКА

Магистрала — корзо смрти

Старица је прелазила магистрални пут у будванској пољу на мјесту које је бијелим линијама обиљежено као пјешачки прелаз. Возач није хтio да поштује саобраћајне знаке, закачио старицу и она је убрзо издахнула...

Догодило се то љетос у најпрометнијем дијелу Будве. Годинама ту гину пјешаци, па су недавно обиљежени пјешачки прелази. Али, што вриједи ако пјешак зна, када то не види онај који је за возачом.

Будва није једино мјесто где се дешавају удеси. Јадранска магистрала дуж цијelog Црногорског приморја личи у туристичкој сезони на мравијак и негде се могу очекивати готово свуда.

— Најчешће узроци удеса су брза возња, претицање, непоштовање саобраћајних знакова — каже Никола Бајчета, саобраћајни милиционер.

Мада још нема доволно саобраћајних знакова дуж магистралног пута који води кроз Црногорско приморје, учињено је доста да би се возило безбедије. Видно су обиљежене „црне тачке“, узан и лош пут, као и мјеста где се цеста поправља, а кроз насељена мјеста постављени су пјешачки прелази. Ипак, пјешак је и даље највише угрожен на асфалту, јер је магистрални пут — шеталиште!

— Так што сам стигао на море, доживио сам стражашан шок — рекао нам је Жарко Бојовић који је из Краљеве кренуо на море, у Тиват. Пролазећи кроз Бечиће пољу, нашао сам на групу младића и дјевојака који су шетали путем. Успорио сам, јер су ишли лијево-десно, пјевајући и вичући. Кад сам их готово прашао један младић се издвојио и закачио сам га десним благотраном. Повриједио сам му ногу: срећом у амбуланти су казали да није ништа опасније, али мени је одмор присјео.

— Да би удеса било мање потребно је дуж магистралног пута обиљежити још нека мјesta, пјешачке прелазе и изградити надвожњаке где је то неопходно — истиче Миленко Ђељкаши, командир Станице саобраћајне милиције за Јужни Јадран у Будви. — Тај посао изискује средства, али општине треба да их удруже с републичким институцијама за путеве, како би безбедност била већа.

С. Гргевић

Кад је питању урбанистичка проблематика наше општине треба знати да је тренутно карактерише:

— истрајавање давно већ (теоријом и праксом) превазиђене планске регулативе, те отуда настају велике сметње у реализацији појединачних локација

— неусаглашеност просторних и друштвено-економских планова развоја

— изражена социјална димензија у домуену стамбене изградње

— неодговарајућа организованост и оснообјављеност појединачних субјеката који дјелују у субјекти инвестиционе градње, уређења и опремања насеља (у општини нема, рецимо, стручњака профиле какви су социолог, географ, психолог, хидроинжењер, инжењер саобраћаја, конструктор, а до недавно није било ни стручњака за хортиткултуру)

— анахронија, пничим оправдана, подређеност редних стручњака радника у државним органима (урбанисти), што је чинило да се уврелико успорава налажење примјеријних и правовремених рјешења

— непостојање општизака прописа о урбанизму — заштити човјекове средине.

Приликом реализације просторних планова најчешће се јављају проблеми:

— обраде појединачних локација чија рјешења, садржана у важећим плановима, не задовољавају изразити разлога

— неуслаженост детаљних (регулационих) урбанистичких планова с плановима вишега реда и њихове непотпуности

— одређивања урбанистичких парцела, односно услова за уређење простора

— обезбеђивања прилаза већ изграђеним објектима

— одређивања грађевинских линија (утврђивање положаја објекта у простору)

— захтјева за уцртавање, односно брисање локација за градњу објекта у урбанистичким плановима (најчешће у зонама становљавања ниске густине).

Из наведеног лако се да закључи да је општински орган надлежан за послове урбанизма готово онемогућен у вршењу своје функције. Ово тим прије што је кадровски недовољно попуњен и из разлога одсуству од говарајућих општинских прописа који ближе треба да одреде дјеловима дјелокруга. Отуда се, не ријетко, јављају штете, кашњења у благовременом приврbovju земљишта намјени и ремете се међуљудским односима.

Ма колико изгледао чудно вато, истина је да нема планова уређења зона плаха, као и урбанистичких пројеката карактеристичних дјелова подручја, какви су градски центри и локаљни културно-историјских споменика.

Очигледно је, dakle, da pitanja koja u ovom oblasti nastaju impremativno obavezuju i ne mogu da besište dugo chekaju načinjevanje pravnih odgovora. Moram se svima postati jasno da je pošto pravnih ljudskih interesa uvećan u sadašnjosti i da kroz nju i njome dosegemo prošlo i domašamashamo buduće. Upravo, зато mora se što obuhvatiti spoznati stvarnost da bi se organizovanom, svjesno vođenom praksom mogli usaglašavati prirodni dруштveni uslovi za kvalitetan razvoj svakog pojediničnog, a što mora da буде glavni cilj svake istinskih napredne politike. Kroz analizu postojiće treba učiti činioce koji pospešuju, odnosno ometaju progres.

До сада се плановима пријазнило не као процесима него кај једном постављеним оквирима који се имају мање — више спrijedajući или по-вremeno замјенију такође кроз оквирима. Укракто, просторни план је схватају као нешто непокретно, а ради се о томе да се скхвати као процес који, по природи, представља само смjerницу, а никако директиву за развој друштва. Отуда јасно пријазнило да никаква кругост, никакав утопijski приступ не смију карактерисати понашање у вези израде и проврbovju planova (a što je bilo karakteristično u dosadašnjem periodu).

Познато је да се у пракси послови планирања и уређења простора препуштају стихији тражиша и утицају неодговарајућим узорака. Послови ове врсте, међутим, не би смјели да окончавају простор у виду трагичних аранжмана. Ово значи да просторни планер не би смју да буде мотивисан само, или у најпретежијем дјелу, економском категоријом дохотка. Планирање и пројектовање у данашњим условима су, добрим дјелом, примијењено истраживање, руковођено идејом хуманизма. Планер истражује природу свих ljudskih потреба, тражи и предлаже начине за њивово примјерно задовољавање.

Потреба да се процес планирања и реализације планова одвија, прати и непрекидно усјеје равна највиše обавезу формирања стално мобилних креативних радних група са довољно широким овлашћењима, које би у заједници са свима заинтересованим, рješavala све проблеме у оквиру дугорочног утврbovju основне концепције развоja dруштva.

Ради лакших сналажења у овој изванредно значајној и сложеној проблематици, у којој су сви захвата бременини дајеји појединачним посљедицама, у наредним бројевима, у „Приморских новинама“ биће ријечи о конкретним проблемима који су карактеристични били за укупно или за појединачну подручја наше општине.

Петар ПЕРОВИЋ

ПРОБЛЕМИ СНАБДИЈЕВАЊА

Хлеба је било довољно

Снабдијевање хлебом у сезони у протеклих не колико година је проблем за себе. И мјештани и туристи имали су тада много примједби и на производња и трговину у погледу редовног снабдијевања овим артиклом.

С обзиром на велики прилив гостију, овог ј лета сви су се плашили и производњачи и трговина, а највише потрошачи — да хлеба не ће бити довољно и да ће он због тога бити најтраженији прехrambeni артикал. Међутим, хлеба је било преко читавог дана у довољним количинама. То је оно што је важно и што охрабрује, парочито кад се размишља о идуој сезони, за коју у много чему морамо бити и спремнији и организованији.

Додуше, само почетком августа, два-три дана, и то у раним часовима, како нам је рекао Јован-Муса Живковић, директор Пекаре, доказило је да несташница хлеба, јер неке послове нису поштовале договор да се из продавнице не издаје хлеб одмаралиштима. Они су ради супротно — давали су скоро читаву количину купцима, на велико, тако да су у та два три дана, изјутра, продавнице остаја-

ле без хлеба. Наравно, брзо се интервенисало и хлеба је било поново довољно.

Несташница хлеба, иако само у једном периоду дана и срећом на кратко, изазвала је бројне примједбе мјештана и туриста, јер није било пријатно чекати на сунцу испред продавнице када ће се камion с хлебом појавити. То су другови из трговине добро видјели и вјерујемо да ће убудуће повести рачуна да се договор с производњачем поштује, а који предвиђа да у продавницима има хлеба преко чијег дана.

Утисак је, из разговора с њиховим директором, да су радни људи Пекаре добро радили, поготово кад се зна да су у овој сезони, која је по броју гостију изненадила сваког, могли плаћати и произвести око 20% више хлеба него прошле године у овој вријеме.

Нормално, до идуће сезоне треба тражити још боља решења снабдијевања хлебом, као што су: чвршћа веза и већа пословна одговорност производњача и трговине, знатно већи прстор за прихватање хлеба, можда и његово паковање, како би се овај проблем, пај зад, скинуо с дневног реда.

М.

ПРАВНИК ВАМ ОДГОВАРА

Одвојен живот од породице

Под којим се условима раднику може признати право на накнаду трошка којима је посебно изложен због одвојеног живота од породице?

Раднику распоређеном на рад у друго мјесто, ван његовог дотадашњег мјеста рада и пребивалишта, признаје се право на накнаду трошка којима је посебно изложен због одвојеног живота од породице.

Радни стицања права на накнаду нужно је да ради има породицу, и то на издржавању, да његово распоређивање на рад у друго мјесто намеће потребу пресељења његове уже породице у ново мјесто рада, да нема могућности да радник одмах поступању на рад у новом мјесту рада добије стан за себе и своју породицу и да због тога живи одвојено од породице.

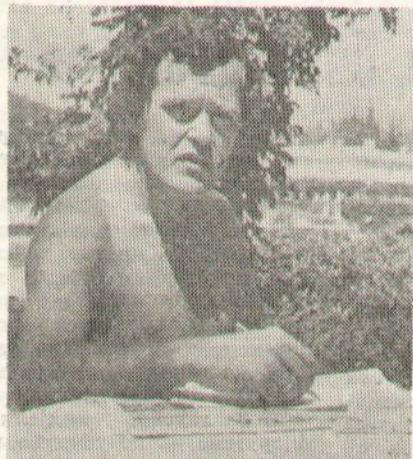
То се право може признати и раднику који је то својство стекао избором на основу конкурса или огласа, под условом да је распоређен изван мјеста пребивалишта и да је организација преузела обавезу да му обезбиједи стан. И раднику који се у друго мјесто упућује ради школовања или усавршавања, а за то вријеме задржава својство радника у удруженом раду, такође се може признати право на ову накнаду.

Уколико радник приликом преласка на рад у ново мјесто пресели и чланове своје породице и у својству подзакупца изнајми одређени број просторија на њихов смјештај, нема сметњи да оствари право за ову накнаду, јер је због распореда на рад у друго мјесто изложен високим трошковима подзакупца које не су без тога имао. Ово тим прије што је по правилу у том случају изложен и трошковима за смјештај покућства у ранијем мјесту пребивалишта, јер нема могућности да га пресели у ново мјесто рада.

Право на накнаду престаје чим радник добије уселив стан који одговара за нормални живот и смјештај породице, без обзира од кога је стан добио, као и у случајевима када одбије да се усели у понуђени стан који одговара нормалном стандарду или изјави да не жели преселити породицу.

Накнада за одвојени живот треба да представља правилну надокнаду већих трошка којима је радник изложен због тога што живи одвојено од породице, а то су за њега нови издаци: трошкови становљавања и трошкови исхране, који су се у односу на оне које радник има у свом домаћинству нешто повећали, али не у целини.

По правилу, право на исплату накнаде припада од дана када је радник ступио на рад у новом мјесту рада и тече до краја мјес

Раде Брајовић, дописник „Борбе“ из Индије

Поштанска причица

ЉУДИ, као најљепши израз природе, требало би својим понашањем да доприносе непрекинутом врелу епитета којим нештедишице сви засипају ово заиста најљепше парче нашег гло буса. Традиционални етички поступати овог поднебља такође би требало да буду стимуланс за људску димензију такозваног високог туризма.

А да ли су нам **ЉУДИ** тавки?

У пешти у Милочеру, преко пута „Маестрала“, био сам учесник туристичке приче која нуди одговор на питање: какви су нам људи у туризму.

— Добар дан, молим вас, да ли имате словку да запишиш поштански број? — замолио сам љупку дјевојку из шалтера. Претходно сам оловку узалудио тражио на за то усачајеном пулту.

— Немам — проциједи службеница милочерске поште.

— А шта вам је то у руци — покушах да је подсјетим. — Видите, имате оловку...

— Па имам за себе — разгачених счију пропрати свој „проналазак“ поштанска службеница. Па додаде:

— Вији ти њега, тражи моју словку — зачујено се обратила колегиници и колеги (можда ше фу поште) преко стола. А они, прихватише њено чућење:

— Ће то има?

Покушах да их увјерим да „тога има свуће“ али одустадох.

Оловку сам, на крају, нашао, али нисам увјерио људе у милочерској пошти да би требало да обезбиједе ловку, а прије оловке, ако је нема, неопходну пристојност.

Кладио бих се да сам се то истој поштанској службеници обратио за сложку у њеној кући добио бих — наливперо!?

Тај кратки корак од „приватног“ до „државног“ још увијек је за неке туристичке људе сувише дугачак.

РАДОМИР СОКОЛОВИЋ, уредник „Побједе“

Наша анкета

Шта вам се све (

ЗАВРШАВАЈУЋИ АНКЕТУ ЗАПОЧЕТУ У КАСНИЈИМ ГОДИНАМА НА БУДВАНСКОЈ РИВИЈЕРИ, ОБЈАВЉУЈУЈУЧИ ГОДИШЊАК „КОМУНИСТА“, РАДА БРАЈОВИЋА, ДРАШКОВИЋА, НОВИНАРА ТАНЈУГА „ПОБЛДЕ“ И ДУШАНА ЧУКИЋА, ДОПИДОБИЛИ ОДГОВОР НА ИСТО ПИТАЊЕ, ГОСТИЈУ НА РЕЦЕПЦИЈУ

ДУШАН БОГАВАЦ, уредник „Комуниста“

О најопаснијим противницима

ТЕК НЕГДJE ПРИ КРАЈУ ОВОГ СТОЉЕТЉА (и миленијума) Југославија ће постићи национални доходак по глави становника као да Будва већ данас има и који премашује три и по хиљаде долара годишње!

Будва, која је само коју деценију прије била једна од најсиромашнијих црногорских и југословенских општина, запливала је прије готово свих у такво обиље, захваљујући — како се то обично тврди — својим ненадмашним природним љепотама. То је, међутим, само једна страна истине. Такве љепоте красиле су ово наше гло одвајка, па су, ипак, о данацем богатству Будви и Будвани до скора могли само да сањају.

Будву и Будване су заправо учређили — туристи. И, наравно, друштвене инвестиције којима су све ове љепоте и природне благодејства сада приближене и дате човеку да у њима ужива, да се одмараш, да се животу радује. Туристи у Будви зато и долазе. Али то, најжалост, као да заборављају извесни будвански стапни и сезонски угоститељи, и не само они. Ми слим, прије свега, на оне туристичко-угоститељске посленике, који су своје запослење у друштвеном сектору сватали као додатни дјелатност — тек толико да дођу до пензијског стажа и социјалног от

сигурања — и који здоји Будви својим журним односом који су плаћени њихова мрзолова некоректност. То се, руку на спреку и из године

ВЕЛИКЕ ПРОМЈЕНЕ

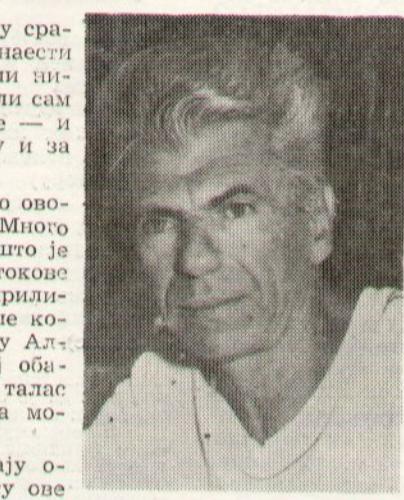
КАД САМ СЕ НЕШТО на брзину срачујао, испада да сам ове године тринести пут на одмору у Будви. Бројка 13 ми ништа не смета, јер писам сујеверија, али сам у Будви нашао на велике промјене — и пријатне и непријатне, и за похвалу и за покуду.

Прво, изгледа нико није очекивао овогу посјету туриста са свих страна. Много шта се збило у туристичкој Европи, што је ове године пореметило уобичајене токове „савремених номада“. Временске неприлике нису па посљедњем мјесту — кишне које не престају на Атлантику, снег у Алпима, ниске температуре на Азурној обали... То је свакако изазвало нови талас туриста који су потражили „топлија мора“.

Друго, код нас се још не узимају овобилно могућности пруге Б-Б. Оне су ове године дошли до пуног изражaja. Редовни и ванредни возови сваког дана „излуче“ на Црногорско приморje по неколико хиљада туриста — број и уз веома повољне цијене превоза. Ти таласи разливају се углавном од Улциња до Будве. Већином туристи не идеју даље.

Због повећање моторизације људи крећу на море са читавом породицом. Нијакад толико дјече, чак и сеbe, на будванским плажама није било као овог љета.

Атмосфера се измјенила — гужва и редови за хлеб, млијеко, па пошти, у продавницама, за сунцобране и лежајке. Будва на то није навикла и отуда нервоза и несадовољство. Када су, на пример, паркови у Будви били пап-

киралишта за аутомобиле? Будва није више чиста и њена је велика срећа што у овој години има доволно воде — стање би, иначе, било врло критично. Нова канализација је, такође, спас.

Планер ће и убудуће морати да рачунају на велики притисак у главној сезони, а то значи припремити много боље и савременију организацију комуналних служби и на тај начин вратити Будви хигијену и уредност по којој је одувијек била позната.

Зашто се не измјери звучна бука у вечерњим часовима, када се до краја отворе звучници и појачала у свим кафанама и ресторанима?

ЛИСТАЈУЋИ КЊИГЕ УТИСАКА

Настављајући анкету с гостима разних структура, који проводе одмор на нашој ривијери о томе шта им се допада и на чему замјерају, обратили смо се и на рецепцијама неких угоститељских објеката и замолили да нам покажу књиге утисли ка гостију. Неки хотели су и мале праксе да анкетирају госте на крају боравка у својим објектима, други воде књигу утисака, а поједини објекти не практикују ни једно ни друго.

ДОВИЂЕЊА — ИДУЋЕГ ЈЕТА

У књизи утисака у хотелу „Интернационал“ прочитали смо између осталог, следеће:

„Одмах да кажем да сам врло пријатно провео ово вријеме“ — пише Страхиња Поповић из Бора — и носим врло пријатне утиске. Квалитет хране задовољава, смјештај је такође удобан. Услуга особља је на висини. Осјењам потребу да похвалим конобаре: Анђу и Милана, који су не само добри угоститељски радници, већ и људи с пуно смисла за добар људски и пословни контакт с гостима.

Куварима, које обично ми гости не видимо, свака хвала за добар квалитет и обилне обroke.

Добро би било када би хотел имао већи базен, пошто је овај недовољан за толики капацитет објекта.

Однос према госту на ни

Колективу још једном велико хвала на лијепом пријему и пријатном одмору.

Дозиђења идућег јета!

Живојин Љутić, дугогодишњи генерални директор „Каблова“ из Светозарева гост је хотел „Спленид“ у Бечићима од 1969. године — када је хотел први пут отворен.

„Ово је девета година да сам узастопно у овом објекту провео годишњи одмор. То доволно говори да ми је ту лијепо и да смо ја и моја породица задовољни. Више момената је који су одговарајући при избору хотела и мјеста за годишњи одмор, а то су положај објекта у односу на море и плажу, или је најважније, ипак, онај људски момент — однос према госту који је у овој кући заиста на високом нивоу. Задовољан са свима. Што се исхране тиче мада ово није место за топљење, немам проблеме. Не знам да сам за столом чекао на сервирање јела више од неколико минута. Заиста, без пристрасности, немам примједбе — све најљепше“.

ДУГОГОДИШЊА ВЛЕРНОСТ БУДВИ

Инжењер Славко Крагујевић из Скопља већ 15 година је гост Будве, а у хотелу „Аvala“ је први пут:

„На море долазим не само због одмора већ из здравствених разлога. Задовољан сам смјештајем и исхраном у „Аvali“. Добар је асортимент хране, Допада ми се када сам примијетио да сусједним столом — једном госту се није додало јело и он је то рекао конобару да жељом да замијени. „Нема проблема, само кажите“ — казао је конобар и одмах сервирао друго јело.

Чистоћа на плажи Могрен је на висини. Могућност да се добије освјежавајуће пиће, такође, чини пријатним дневни боравак на њој.“

Божидар Симовић из Титограда такође је дугогодишњи гост Будве:

„Будва је најпривлачније место на Јадрану. Најинтересантнији је овај дио града где је локација „Аvala“. Сам објекат је атрактиван и привлачи госте својом импозантношћу. Што се тиче персонала хотела — немам примједбе. Посебно сам задовољан смјештајем у хотелу и квалитетом исхране. То могу да кажем и у име многих других гостију с којима сам контактирао. Овдје, видим, долазе гости по 15, 20, па и 30 година узастопно.“

„ЈЕДАН ЂОШАКМО...“

Као млад човјек с културно-забављајућим објектом у „Аvali“ организовано. Но објекта су најпознатији. У „Аvali“ гостују њихова мрзолова некоректност. То се, руку на спреку и из године

„Један ђошак је да је мој, је године сваког љета вијак отишао сам попримиони. Но могу да је њега већина који овдје смо сасвим.“

Нећо, иначе, о љектив — концепт Гетефорбург — и се дјељије до три вијека. То је за њега већи нема никакве ристи од тога, већа љубави. За сваку групу организује „шведске терасе хотела или Марко“.

„Они виде да је категорије — као исто тако, виде да им удовоље, а ма цијене.“

е)допада на нашој ривијери

ПРОШЛОМ БРОЈУ О ТОМЕ ШТА ИМ СЕ ПРОВОДЕ ОДМОР КОД НАС, (НЕ) СВИЋА ОДГОВОРЕ ДУШАНА БОГАВЦА, УРЕДНИКА „БОРБЕ“ ИЗ ИНДИЈЕ, ВУКА РАДОМИРА СОКОЛОВИЋА, УРЕДНИКА „БОРБЕ“ ИЗ МОСКВЕ, ДА БИСМО ПРЕЛИСТАЛИ СМО И КЊИГЕ УТИСАКА АМА НЕКИХ ХОТЕЛА

ИМА БУДВАНСКОГ ТУРИЗМА

ла. Могли би се навести „бисери“ таквих поступака и понашања. Да уугледном објекту конобар позван да прими паруџину издалека добаци непознатом и двоструко старијем госту: „Сјед, одмори!“, да жени, кад му паруџује пиће, „љубазио“ одговори: „Док чекаш, погледај ми у хороскоп, ја сам под знаком јарца“. итд. итд. А да и не говоримо о недавном случају (4. августа) када је пет-шест конобара са терасе хотела „Могрен“ „јуначки“ тјерало двојицу непознатих гостију да им се освете што „не схватају“ добротамјерна добашања њих свог „шалтивог“ колеге док их је послуживао.

Мислим, дакле, па оне ријетке у поређењу с већином солидних туричко-угоститељских радника, или веома штетне појединце из туризма, угоститељства, трговине и још неизвесних дјелатности, који обвијају госте будванске ривијере и својим паразитизмом и зловољом поткопавају изворе свеукупне благодети и даље перспективе Будве. Њих треба много ефикасније живогосати, ако већ не могу да се мижењају. Они својом бучношћу остављају утисак да их је много више него што их стварно на броју има, успијевајући често да многим туристичким представама Будву и Будвану својим ружним ликом.

Сигурно је да је туристичка проматрака цијеле ове велелепне ривијере, којој не може одољети човјек да је поново не посјети, увијек и изнова, много сложенија и озбиљнија. Али, увјерен сам да њено рјешавање не може далеко одмаћи прије него што се овај само на изглед „споредни“, али акутни проблем не буде почео рјешавати много брже и ефикасније. То никако не могу надомјестити ни природне лепоте, нити инвестиције, па ни својско прогалаште већине туристичко-угоститељских радника и свих Будвани да се на њиховом тлу и у њиховој средини гост од кога живе осјећа што љастиче, удобније и радосније. А то јесте она што се најприје мора по сваку цијену осигурати. Јер, у Будву се не долази тако лако, него за тешко зарађене паре, нити тако често, него једва једном у години — на заслужени одмор.

Противнике будванског туризма о којима је ријеч не могу елиминисати никакве жалбе појединца, нити било какве палијативне мјере, него само сами Будвани и туристичко-угоститељски колективи, који су ослонац данашњег и будућег будванског просперитета какав је мало који крај у нашој земљи досад доживио.

ДУШАН ЧУКИЋ, дописник „Борбе из Москве“

БЕЗ НЕРВОЗЕ, ПРИЈАТЕЉИ!

ПОШТУЈЕМ, АЛИ НЕ ВОЛИМ много анкете. Поштујем због жеље анкетара и анкетиралих да унаприједе, промијеле или похвале, а не волим зато што они на које се односе све те гомиле ријечи једноставно и, по правилу, прелазе преко тога бутке — на критику су отусли, а од хваљења се „не живи“.

Јасно је, ипак, да анкета као новинарски израз није без присталица и да ће у нашем друштву имати још већу афирмацију као лепеза разноликих и, понекад, не-прецизних али и добротамјерних мишљења. Са ширењем одговори сти самоуправљача развијаће се и анкета, па због тога и себи дајем слободу да колегама из „Приморских новина“ предложим: саберите изјаве и доставите их и општинским делегатима и радничким савјетима. Тако ће ова анкета имати циљ и, вјероватно, допринијети Будви и околини — које сви ми тако волимо.

ВУК ДРАШКОВИЋ, новинар Танјуга

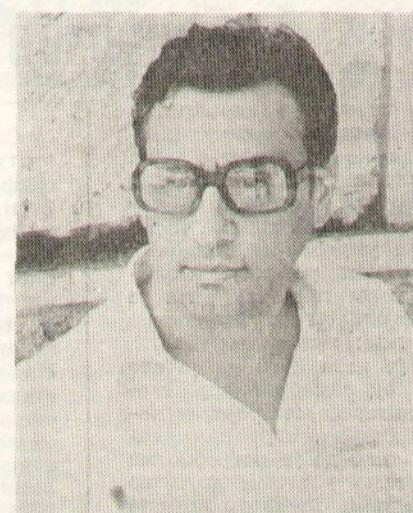
Ријеч је о „малим стварима“

КАО ДА ПОСТОЈИ ЗАВЈЕРА ЈЕПОТЕ. Нигде ни оваквог погледа, ни неба, ни жала, ни чистијег мора и разуђеније обале. Учињено је, свакако, доста да овим даровима природе понешто дода и човјек. Тешко, међутим, да бих због тих „додатака“ долази у Будву: туриста ће већ за један и по дан почети да чами, ако се наоблачи или нађеши киша. Хотели и сва што му се нуди уз хотеле и у хотелима исушиће је једнолично, сиромашно и поновљиво да би задржало пажњу странца, поготову онога, како се то каже, „финијим укусом“.

Будва је, колико знам, поред љубљанске општине „Центар“, једна од најбогатијих комуна у Југославији. Просјечни доходак по глави становника износи око 2.500 долара и то ме, као пријатеља овог краја, свакако весели. Не весели ме, међутим, истина да је Будва, и поред тих долара, у ствари, неразвијена комуна. Појединци су

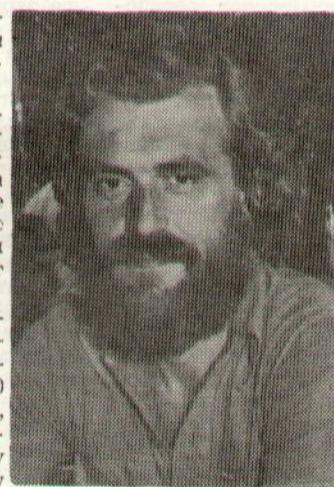
Чиме ја, онда, могу да припомојем? Посљедњих петнаестак и мајда, чак, више година (изузев пре шле кад из службених разлога ни сам ни био на одмору) не заобилазим Будву и, наравно, њену ривијеру. Августа 1978. видим нове зграде, чистије улице, пажљивije газдаице, снабдјевеније продавнице, љубазније келнере. Али и више — нервозе!

Грди продавачица из киоска „Дуван-промета“ у срцу Будве, келнер с терасе „Испод маслина“, пре пута Св. Стефана, уђејује Италијане да он није крив што чекају — не могу, побогу, њих двојица са по двије рuke да праве чудеса. У Бечићима, као и другдје, поставили рампе и неумољиве чуваре, у завјетрини „Авале“ неће келнери послиje 22 часа ни минут да остану, макар и тридесетак гостију сје дјело. Оркестири се надгласавају — не знам да ли и у њима раде нервози, али сам сигуран да би се стручњаци за децибеле забринули.

Има тих и таквих „ситница“ на сваком кораку, нервоза се, рекао бих, појачава с приближавањем краја јеће сезоне, а туристички стручњак ми каже: „Једва чекамо да сви оду“.

Хвала што и ја нисам сврстан у групу „они“, нећу сигурно да злупотријебим пажњу која припада „старом госту“, па зато и у то име поручујем: без нервозе, пријатељи!

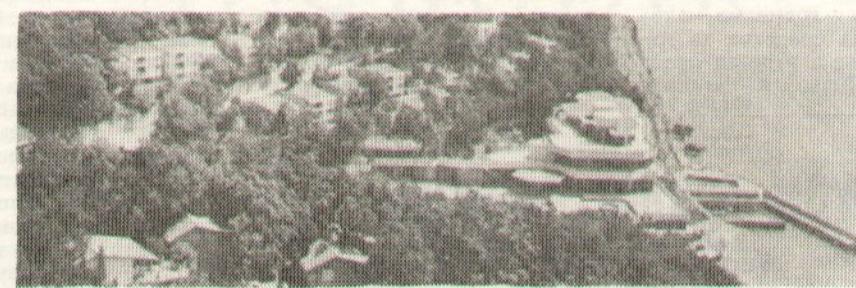

богати, а крај је сиромашан. Не разумијем да је овакво низак ниво друштвеног стандарда или да у Будви још има незапослених грађана.

Ријеч-дјије и о туристичкој култури. Као да рецепционар и телефониста, милиционар и конобар, апотекар или собарица још не схвајају да је туризам готово једина грана овдашње привреде и да од њиховог односа према госту зависи развој и напредак читавог краја. Осјећа се извјесна „доза“ зловоље и надменог односа према посјетиоцу: у најмању руку као да су туристи неки намет или терет.

Такозване „мале ствари“ и „ситни детаљи“ у стању су да не само одбију туристу, већ и да га озлоједе. Зар Будва није, на примјер, имала пару и начина да уклони онај смрад од отворене канализације која долази из правца Општи писке спуштанице? Или, зар већ пету годину заредом, и поред толике вике и буке читаве југословенске штампе, из Будве, макар у љегњим мјесецима, не може да се уклони десетак „снагатора“ прими-тивног и јадног духа који и Будви, и Цетињу, и Црној Гори већ својом појавом и изговореном ријечју наносе увреду и огромну штету. Да се тим „анђелима гаравог лица“ може доскоћити види се и у самој Будви: много их је мање од него прије четири године. Ипак, има их доста и сада — довољно да одрне и обрукају све прногорско. Не иде сваки туриста на врх Ловћена да види Његоша. Више их, у ствари, има прилику да види припаднике силејског ганга који, за један дан, обиђе готово све плаже и све локале у општини. За странце су они, те силеји, слика Црне Горе и Црногорца.

Није, ваљда, шачица таквих типова јача и пречи и од туризма, и од образа, и од истине о Црној Гори и Црногорцима.

Перазина До

У хотелу „Ас“ први гости за Нову годину

В лепелни хотел „Ас“ у Перазини Долу примиће прве госте у новогодишњој ноћи, а већ наредне сезоне раднике ИМТ-Ливничко-металуршког комбината „Београд“, Индустреје мотора у Раковици, „Технопромета“, Градског СУП-а, Рафинерије нафтe, „Икаруса“ — београдских колектива који су удружили средства како би се смогујио завршетак овог објекта. Ово је договорено приликом недавне поједиције представника београдске привреде, које је предводио предсједник Градске конференције СК Саша Глигоријевић, Скупштини општине Будва и Перазина Долу. Том приликом је предсједник СО Будва Предраг Ђулафић истакао да ће будванска комуна пружити свесрдну помоћ како би радови били успјешно окончани. Потребно је да се хотел укључи у систем канализације која се гради у Петровцу и да се поставе ПТТ ureјаји. Обалом до Петровца биће изграђена пјешачка стаза.

Представници београдских колектива саопштили су да ће се унеси колико одступити од првобитног пројекта: умјесто ексклузивних просторија као што су коцкарнице и барови, уредиће се друштвене просторије и уградити што је могуће више кревета. Пројектом је предвиђено да хостел са бунгаловима има 450 лежаја, али ће се иницијално на то да их буде 540. Планира се да се у близини хотела изгради један објекат.

С. Грегорић

„ЗЕТА ФИЛМ“ ЗА ГЛЕДАОЦЕ

Амбициозан план производње

Постигнут је конкретан договор о плану филмске производње у наредном периоду. Неопходно је убрзати припреме за почетак снимања филма и ТВ серије у девет наставака о 13-јулском устанку. Подршка овом пројекту дата је на највишем друштвено-политичком нивоу Републике, где је истакнуто да је ово тема од посебног друштвног интереса, и пројекат који захтијева огромна средства, тако да је потребно материјално улагати друштва у целини. Сценарио који је понудила група аутора (Ратко Ђуровић, Радомир Шарановић, Мило Ђукановић, Пуниша Перовић и Вукашин Мићуновић) показао се као прихватљив. Заључено је, уз извесне примједбе и допуне, да се приступи финанализовању текста, како би снимање филма могло да крене упрољеће идуће године. Предрачуска вриједност пројекта креће се око 3,1 милијарде стarih динара.

На конкурс за сценарио на тему из савременог живота, другу награду (прва није додијељена) добио је Владимир Џарин, новинар из Београда. Радни наслов филма је „УДЕС“. Ради се о једној актуелној причи о човјеку у чијем се животу преплићу проблеми на послу, породични и сентиментални проблеми, причи у којој многи од гледалаца могу да препознају себе. Радња је занимљиво испреплетена и шарманта, тако да је и овај пројекат у плану за реализацију у 1978/79. години.

Као један од могућих пројеката помиње се „ЧАВКА“ Зорана Чалића, редитеља и сценаристе „ЛУДИХ ГОДИНА“. То је прича о упаду диверзантске групе у нашу земљу, инспирирана истинитим догађајем од прије неколико година, која је, захваљујући ефикасној интервенцији органа Службе безбедности и припадника територијалне одбране, брзо ликвидирана.

Заједно са „Звезда филмом“ ради се на припреми филма „ПЕЈСАЖ У МАГЛИ“, који би режирао млади режисер Јоца Јовановић, а

Самоуправно конституисање кинематографије у СР Црној Гори ускоро добија и своју конкретну форму — у току је завршни члан удруживача између „Зета филм“ из Будве и Филмског студија из Титограда. На тај начин „Зета филм“ ће од 1. октобра ове године бити и посјаљац филмске производње у нашој Републици. Самоуправни споразум о удруживачу ће се на дискусији, након чега треба да се усвоји на одвојеним референдумима у обје радне организације.

који говори о опасној појави наркоманије код нас и сузбијању ширења овог зла међу омладином.

Мада „Зета филм“ до сада није имала развијену соп-

ствену производњу, њено учешће у производњи домаћих филмова из године у годину је све запаженије. „Зета филм“ је учествовала у производњи 7 филмова са овогодишњег пулског фестивала: „ДВОБОЈ ЗА ЈУЖНУ ПРУГУ“, „ЛУДЕ ГОДИНЕ“, „ПАС КОЈИ ЈЕ ВОЛЕО ВОЗОВЕ“, „МИРИС ПОЉСКОГ ЦВЕЋА“, „ЉУВАВ И БИЈЕС“, „ТРЕНЕР И ТИГАР“. Посебно је запажено њено суфинансирање у филмовима „ДВОБОЈ ЗА ЈУЖНУ ПРУГУ“ и „ЛУДЕ ГОДИНЕ“, за које је и извршни директор бутер. У укупном износу то су знатна средства која ова радна организација улаже у домаћи филм. Пред њу се, као будућег носиоца филмске производње у Црној Гори, поставља веома амбициозан план за чије је реализација потребно много труда и средстава.

Створени услови за развој средњег образовања

Први септембарски да ни означили су пионирске кораке на стази средњег усмјереног образовања. Бројни ученици од Буњарице до Јаза неће настављати средњу школу у суседним и другим општинама. Накнада имена испуниће странице школских дневника који ће у аналима Будве остати као трајни документи једног значајног друштвеног подухвата и доприноса.

Стара касарна се, захваљујући друштвеној бризи и улагаштима, интензивно подлађује да би ових дана у новом руку дочекала ћаке и професоре — пионире будванског средњег образовања. Ова зграда, која је примила и слала у живот хиљаде ученика основног образовања, била је дуго времена у доста лошем стању. С обзиром да су годинама издвајана знатна средства за изградњу нове зграде за основно образовање, избегавање

су интервенције у циљу адаптације и побољшању услоva школовања унутар старе зграде. Када се то има у виду, није тешко схватити зашто она задњих година није испуњавала ни минималне хигијенско-техничке и педагошке услове.

Одлука о осамостаљењу средњег усмјереног образовања подразумијевала је стварање васпитно-образовних услова које прописују већ озакоњени педагошки нормативи. Они, у склопу новог оснавања основне школе, нијесу могли бити обезбијеђени због тога што је она и пројектована и грађена по нормативима основног образовања. Односно, приликом расписивања мјесног самодоприноса за изградњу школског центра, предвиђено је да, зависно од потреба и могућности, први у значајном ланцу образовних објеката буде зграда основне школе. Друга фаза изградње школског центра намијењена је

НАШ ОСВРТ

Заборављени Фото-кино клуб

Својевремено је, прије годину и више дана, на иницијативу Социјалистичког савеза и Савеза социјалистичке омладине и уз финансијску помоћ „Зета филма“, основан Photo-кино клуб у Будви. Одржана је оснивачка скупштина, све је било у најбољем реду, падала су обећања као и обично у таквим приликама. Али, од тада ни корака даље. Клуб је основан и постоји само на папиру. Простирија за рад нема, а сконценирена опрема, коју би пожелјио да има сваки киноклуб у Југославији, лежи недирнута у једној од капацетарија „Зета филма“. Почекто, може се рећи велико, интересовање за ову акцију међу омладином нагло је спаслинуло. Једноставно се, рекло би се, заборавило да клуб макар и формално постоји и чека да се овакво стање ријеши само од себе.

Није нам намјера да било кога критикујемо, јер је то најлакше, већ да ствар покренемо с мртве тачке. Потребно је, прије свега, обезбиједити просторије где би се смјестила опрема и мого да не смештато обављати рад клуба. Исто тако, неопходно је интензивирати рад управе клуба како би се омладина поново заинтересовала за овај вид аматеризма, што сигурно неће бити нарочита тешкоћа. Проблема ће, свакако, бити, али се не може очекивати да се сви они одједном ријеше. Треба отпочети с радом, па ће се добрим волјом временом јављати све мање потешкоћа. Уосталом, тога нису поштећени ни кино клубови који већ имају неку традицију. Наши комшије из Доње Ласте упркос томе постижу запажене резултате и ван граница наше земље, а, узгряд речено, расположени су да пруже помоћ у почетку рада клуба.

Надамо се да ћемо овим текстом помоћи да се већ помало заборављени фото-кино клуб активира и најзад почне с радом.

Н. Краповић

ћење зграде стајати нешто више, разлику ће обезбиједити Скупштина општине.

Да би се створили услови за савремену кабинетску наставу, из републичких средстава за средње образовање и здвојиће се 550.000 динара за набавку нове опреме и учила за све наставне области.

Док не буду сазрели услови за нормалан рад средњег образовања, односно док их не створимо, ова зграда ће морати да у једном турнусу прими десет — дванаест одјељења ученика средњег усмјереног образовања и омогући квалитетно стицање знања и правилно усмјеравање за будућа занимања — за живот. Јер, треба имати у виду да је објекат прилагођен савременим педагошким захтевима и да су обезбијеђена одговарајућа учила, као и да млади и стручни колектив васпитача и педагога може да на својим раменима изнесе овај необично важан, одговоран и племенит друштвени задатак.

Ако се по старту наслућује циљ, а по темељу зграда, са пуно оптимизма можемо очекивати да ће ова прва наша самостална стаза средњег образовања прераста у виталну саобраћајницу којом ће смјело корачати будући производњици, академски грађани и самоуправљачи.

С. Радуловић

Споменици културе траже заштиту

Споменици културе на подручју Будванске ривијере — Подластва, Станјевићи, Подмайнине, Прасквица, Дульево, Градиште, затим Стари град Будве и римски мозаици у Петровцу — прави су бисери у споменичком смислу.

Иако су прије десетак година обезбиједена средства за потпуну заштиту мозаика, они су и данас затворени за јавност, тако да многобројни туристи који посјећују Петровац не могу не видjeti овај вриједни споменик настао готово прије десет хиљада година.

Живописи у манастирима Прасквици, Градишту, Подмайнинама, Подластви и Режевићима видно су оштећени. Више десетина квадратних метара живописа из 18. вијека у манастиру Режевићима настрадао је због влаге у првој половини ове године, тако да се поставља питање да ли ће уопште бити сачуван уколико се што прије не предузму радови на његовом конзервирању. Било би потребно да се прије јесењих киша санира кров на црквици, посвећеној Успењу Богородице, и да угрожени дио овог значајног фреско-сликарства буде спашен на вријеме.

Потребно је освежити четрдесетак спо-

меника посвећених радничком покрету и Народно-ослободилачкој борби и побољшати им приступност, поготову када се има у виду да нас дијели веома мало времена од VIII конгреса СУБНОР-а Југославије када ови споменици треба да блистају пуним сјајем.

Недавно је Мјесна заједница Будва I приступила санацији источног зида Старог града, али би требало повести бригу приликом постављања реклама на овом јединственом средњовјековном урбаном језгру, како се не би нарушавао његов патинasti изглед.

С. П.

ДОБРИВОЈЕ МАКСИМОВИЋ У ГАЛЕРИЈИ „САНТА МАРИЈА“

Наш суграђанин Добривоје Максимовић, по струци дипломирани ветеринар а по хобију и вокацији сликар, изложио је у Галерији „Санта Марија“ 25 радова различитог формата. Пејзажи су рађени у импресионистичком маниру, као и слике које представљају мртву природу.

С. П.

средњем усмјереном образовању. Али, пошто средства самодоприноса нијесу била довољна ни за довршетак радова прве фазе, није се могло ни помишљати на почеатак друге.

Да би се отпочело са изградњом зграде за средње образовање треба продужити и повећати самодопринос. Волја и подршка наших грађана, који су знали да цијене виталне друштвене интересе, уз спремност на жртве и самоодрицање, уливају пуно оптимизма. Треба очекивати њихово скоро изјашњавање за нове доприносе који би омогућили и ученицима средњег образовања стицање темељних и трајних знања у новим савременим васпитно-образовним установама.

Осамостаљење средњег образовања не до звљава да се на њих више чека. Оптимизирањем нове основне школе са двије генерације ученика различитих узраста и васпитно-образовних концепција осакатили би се основни васпитно-образовни принципи на оба нивоа. Подјела овог објекта није била могућа ни хоризонтално ни вертикално, а да се не наруши основни педагошки принципи, почев од одржавања зграде („једна земља а два господара“) до одвијања и прилагођавања наставно-васпитних процеса различitim узрастима у току радне недеље, односно школске године. Зато се као једина прихватљива идеја (али само као привремено решење) на метнула адаптација старе школске зграде у циљу стварања нормалних услова за савремено извођење наставе у њој.

Захваљујући разумијевању Фонда за стипендирање и његовим чланицама — основничима, из вишке остварење средстава у овој години издвојено је 250.000 динара за уређење и прилагођавање унутрашњег садржаја ове зграде нормалним условима живота и рада. Пошто ће адаптација и уре-

ЗА МЛАДЕЋ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕБИ

УЗ 150-ГОДИШЊИЦУ ТОЛСТОЈЕВОГ РОЂЕЊА

Велики књижевник и мислилац

АУТОР ПРИПОВИЈЕДА-КА („Јутро једног спајије“, „Поликушка“, „Газда и слуга“, „Козаци“, „Крајцерова соната“, „Севастопољске приче“, „Три смрти“, „Смрт Ива на Илића“, „Отац Сергије“, „Хади-Мурат“, „Народне приче“), драма („Царство мрата“ „Плодови просвете“, „Живи леш“, студија („Шта је умјетност“, „Моја исповјест“, „Не могу да ћутим“, „Па шта да радимо“, мемоара („Дјетињство“, „Дјечество“, „Младост“) и романа („Породична срећа“, „Васкрсење“, „Рат и мир“ и „Ана Карењина“). Лав Николајевич Толстој рођен је прије 150 година — 9. септембра 1828. у Јасној Пољани, а умро је у осамдесет другој — 10. новембра 1910. г., на жељезничкој станици Астапово, одбивши да се измири с православном црквом која га је била екскомуницирала. Између та два датума протекао је буран и веома плодан живот, испуњен радом и стваралаштвом. Живио је у Москви, Петрограду, Тули, на Криму и Кавказу, у Молдавији, Бугарској и низу других европских земаља. Напустивши рано војнички позив, повукao се па своје име Јасну Пољану, где је у току шездесетогодишњег књижевног рада израстао у „најоштровидијег од свих умјетника и најсаврше нијег међу свим приказивачима истине“. Посвећујући цјелокупни опус разобличавању тешког друштвеног стања у Русији, он је постао не надашан сликар стравичне биједе руског музика, тумач стихијног протеста милиона

Толстој

једно од првих мјеста у свјетској књижевности и постали културна својина читавог човјечанства.

Као да је било исклесано од самог камена клесанца, Толстојево лице забиљежи-ли су савременици — дјеловало је анонимно, сверуски — као да гениј тог пута није узео маску одређеног чо-

вјека, већ се преодјено као руски народ. У седамдесетој години научио је да вози двојице и јурио на клизашка ма по глатком леду, са осамдесет једног обављао гимнастичке вježbe, а у осамдесет другој, пред саму смрт, знао је сваког да укroti. Његов поглед, тврд попут челика, свјетлуџав и сличан ударицу ножем, продирао је дубоко у душу саговорника, тако да се нико није усунчио да лаже пред тима продорним погледом. „У својим очима“ — записао је Максим Горки — „Толстој је имао стотине очију“. А њима ништа није било немогуће осим да дријемају и мирују — њима је била ускраћена радост мirovањa и срећа сна. Оне су пробијале сваку таштицу, раскипкавале лаж — прд тим очима које су тражиле истину све се појављивало и свој својој голотињи. Човјек није могао бити ни истински срећан с таквим, вјечно будним очима.

Толстој је био један од најчвјесенијих и најстрљивијих радника. Његове фреске свјета представљају умјетнички мозаик, састављен од нбројено много разновојних каменића и од милион мунициозних запаљаша. Седам пута је прeraђивао а петнаест пута почињао „Рат и мир“ — скисе и биљешке за тај епос заузимају пет пуних ормана. Да би што боље доčarao битку код Бородина, два дана је с ќенералштабном картом јагао по бојишту, обилазио живе свједоке битке да би дознао коју појединост, а затим с фанатичном непо-

грешивошићу умјетника ко-вао, турпијао, чистио и по-лирао своју прозу „која се чита као да се кроз отворен прозор гледа стварни свјет“. Он је приповиједао лагано — да се ни његов дах не чује, без скокова и нестрљења, без слабости и замарања... као што су приповиједали пјесници из давних времена, као што су раподисти и хроничари приповиједали своје митове. Зато његова проза не носи примје тан жиг епохе када је стварана. Легенде „Три старца“ или „Колико је земље потребно човјеку“ могле су бити створене и хиљаду година прије Гутемберга или у вријеме када је настајала писменост. „Поликушка“, „Мјерач платна“ или „Смрт Ивана Илића“ спадају подједнако у деветнаесто, двадесет или тридесето столеће. Описи природе двадесетчетвртогодишњег Толстоја у „Козацима“ и оној незaborавног јутра у „Васкрсењу“, написан један људски вјек касније, одишу истом непосредном и неуве-ливом свјежином природе. За Толстоја не постоји разлика између завијања пса који издише у грчевима, смрти човјека или цвиљења дрвета које је оборио вјетар: чини се да је он поприродно човјека или почовјечио природу.

МАЛИ ЛЕКСИКОН

РЕНЕСАНСА

Послије једног варварског и мрачног времена у коме су тријумфовали незнане и суровост настало је доба свјетlostи разума и сјаја културе; дошло је до ренесансне — препорода грчке и римске средине коју су упорна тражења и страстиво изучавање поново дозвали у живот и уздигли до неслућених врхова стваралаштва. Као творевина новог, пробуленог и ослобођеног човјека, који се у школи живота и класичне културе развио у пуну херојску личност — ствараоца и новатора на свим подручјима људске дјелатности, ренесанса рађа велелепна и грандиозна дјела у добру и злу, у грађевину и рушењу, у племенитости и подлости, у љубави и mrжњи, пожртвованju и најсвиремјем себиничањству. Златно доба овог миленијума, ренесанса је про-буђила небројене и неслућене снаге којима дугујемо модерну културу: ослобођене мисли, презирање ауторитета, побједу образованости, одушевљавање науком, љубав према истини. Она је највећи прогресивни преврат што га је човјечанство до тада доживјело, доба које је захтијевало — и рађало — цинове по моћи мишљења, естрасности и карактеру, учености и свестраности. Она је донијела револуцију у трговини, индустрији, банкарству, мануфактури и омогућила остваривање колосалних профита из којих се смјело пошло у свим правцима: морима — до крајњих тада познатих тачака како на истоку и западу, тако на сјеверу и југу, и копном — до најудаљенијих крајева Европе и Азије из којих су потекле читаве ријеке злата и сваковрсних других вриједности.

У поезији ренесансне одјекивао је позив на уживање, са акцентима паганског поклича чији је главни аргумент увјеравање да младост, срећа и лепота пролазе брзо и неповратно. Цитирајмо стихове Пјера де Ронсара из његове пјесме.

ИЗ РИЗНИЦЕ СВЈЕТСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ

РАСТА НАК

(Одломак из романа „Рат и мир“)

— Хм... хм... — изусти више за себе стари кнез пишући и даље. — У реду!

Одлучно се потписа, изненада се окрену сину и насија.

— Гадио, а?

— Шта је гадно, тата?

— Жена! — рече кратко и значајно стари кнез.

— Не разумијем — рече кнез Андреја.

— А шта можеш, побро — рече кнез — све су такве, не можеш сераженити. Не бој се, ником нећу рећи, а ти и сам знаш.

Он ухвати својом ситном коштатом шаком синовљеву руку, продрома је, погледа му право у очи својим хитрим очима које као да су видјеле човјека скроз насекрз и поново се насија својом кладним смијехом.

Син уздахну и тим уздахом одаде да га је отац разумио. Старац настави, брзо како је све чинио, савијати и печатити писма, дохватити и спуштати папир и печатњак.

— Шта можеш? Лијепа је. Све ћу учинити. Буди без брите — казиваше он испрекидано док је печатио.

Андреј ћуташе. Било му је угодно и неугодно што га је отац разумио. Старац устаде и предаде му писмо.

— Слушај — рече он — за жену не брини! Што се год буде могло учинити, учинићемо. А сад слушај! Писмо предај Михајлу Иларионовичу. Пишем му да те не поставља на добра мјеста и да те не држи дуго као ајутанта — гадна је то дужност! Реци му да га нисам заборавио и да га волим. И јави ми како те је примио. Ако буде добар, служи! Син Николија Андреје-

вича Болконскога неће никад никоме служити из милости. А сад дођи овамо!

Говорио је тако брзо да пола ријечи није изговарао до краја, али се син већ био навикao да га разумије. Одвео је сина до писаћег стола, одигао поклопац, извукао ладицу и извадио биљежницу, исписану његовим крупним дугуљас-тим и збијеним рукописом.

— Ја ћу јамачно умријети прије тебе. Знај да су овдје записи које треба након моје смрти предати цару. А ово овдје је заложница и писмо: то је награда ономе ко напише историју Суворовљевих ратова. Пошаљи у академију. Ту су моје биљешке, прочитай их након моје смрти, ко-ристиће ти.

Андреј не рече оцу да ће он, зацијело, још дugo живјети. Схватао је да не треба рећи.

— Све ћу извршити, тата — рече он.

— Е, а сад збогом! — Он пружи сину руку да је пољуби и загрли га. — Он пружи сину руку кнезе Андреја: ако погинеш, мени ће, старцу, бити тешко... — Он изненада заућута и одједном настави пискавим гласом: — А ако дознам да се ниси понио као син Николај Болконскога, биће ме... стид! — крикну он.

— То није требало ни да кажете — рече син осмјехујући се.

Старац ћута!

— Још сам вас хтио замолити — продужи кнез Андреја — ако погинем и ако будем имао сина, немојте га пуштати од себе, како сам вам јуче говорио, нека одрасте кад вас... молим вас.

— Да га не дамо жени — рече старац и на-смија се.

Ћутке су стајали један према другом. Стар-чеве хитре очи бијаху упрте право у сина. Нешто задрхта на доњем дијелу лица старога кнеза.

— Опростили смо се... Одлази! — рече одједном. — Одлази! — викну љутито и гласно отварајући врата.

Будвани најбољи

У Улцињу је одржано првенство Црне Горе у подводном риболову. Учествовало је шест екипа: из Улциња, Бара, Титограда, Будве, Херцег-Новог и Котора.

У екипној конкуренцији побједила је екипа „Будве“ коју су чинили: Слободан Франовић, Марко Медијовић, Никола Митровић и капетен Рашо Чаранић. У појединачној конкуренцији прво место припало је Слободану Франовићу.

То је велики успех за ову младу екипу и њени чланови ће настојати да га потврде. Интензивно ће се припремати за традиционални куп јадранских градова, који ће се одржати у Малом Дошићу.

УСПЈЕХ ВАТЕРПОЛИСТА

Млада ватерполо екипа „Будва“, која је послије дуж паузе стартовала љетос у Црногорској лиги, направила је до сада највећи подвиг. Будвани су из десет утакмица освојили 16 бодова. Као прваци Црне Горе су срели су се у Дубровнику 27. августа с прваком Хрватске, екипом Вела Лука, у квалификационом мечу за улазак у виши ранг такмичења — међурепубличку лигу, групу југ. Послије прилично изједначене борбе Будвани су поражени са 7:6. Међутим, нијесу пропали сви изгледи за пласман у другу лигу: уколико екипа „Бијеле“, која је освојила прво место у групи југ, у квалификацијама избори пласман у прву савезну лигу, Будвани ће постати чланови већег ранга такмичења.

ПЕТРОВЧАНИ ИГРАЈУ У БУДВИ

Пошто се стадион у Петровцу реновира, фудбалери „Петровца“, вицешампиона Црне Горе, играју утакмице на стадиону у Будви. Пријеком извлачења парова за првенство о томе се водило рачуна и Будвани ће сваке недеље посматрати првенствене фудбалске утакмице.

У периоду који је претходио почетку првенства у Црногорској лиги, „Могрен“ и „Петровац“ су елиминисани из даљег купа такмичења. Будвани су поражени од „Зете“ након извођења једанаестераца са 4:5 (1:1) 0:0, а Петровчани, такође послије пејнала са 4:6 (2:2) 2:1.

С. Г.

ИЗ ПРОШЛОТИ НАШЕГА КРАЈА

ПРЕМА РЕЗУЛТАТИМА ПОПИСА од прије дваје деценије, на подручју Паштровића живјело је 78 братстава. Око двадесет трените, тачније 56, доселило се прије осамнаестог вијека и, изузев једног — Бјелица, чине једанаест паштровских племена (од дванаестог, није остало ни једног потомка). Двадесетак братстава досељена су у ову област послије XVIII вијека и те припадају ниједном паштровском племену.

Да видимо одакле су се досељавали становници Паштровића.

Прије XV вијека, како је утврдио др Јован Вукмановић у својим антропо-географско-етнолошким испитивањима, у Паштровиће је досељено 46 братстава, и то из Црногорских Брда десет (Балићи, Вуковићи, Дабковићи, Ђедовићи, Кажанегре, Кентере, Куљаче, Павловићи, Радовићи и Склендери), из Зете и околине Скадра — четири (Бечићи, Грачани, Калађурђевићи и Круте), из Херцеговине — два (Љубише и Никлановићи), из Дукаћина — два (Мицори и Тодорићи), из Старе Србије, односно према др Ердељановићу, из свих српских земаља „које су биле доскора под Туријмом“ — четрнаест (Анђелићи, Боговићи, Боснићи, Грломани, Ђурашевићи, Зе-

новићи, Јовановићи, Калотрош, Лукетићи, Митровићи, Санковићи, Суђићи и Франовићи), из Источне Србије — једно (Арменко), из непознатих српских крајева — шест (Војнићи, Дивановићи, Клапавићи, Радановићи, Срзентићи и Чучуџи), из Брегалничке области — пет (Андрловићи, Дајловићи, Грговићи, Медиговићи и Микловићи) и из Климентата (Перазићи).

Како су се досељавали Паштровићи

Досељавање је настављено и послије осамнаестог вијека и, упоредо са исељавањем, још увијек траје, а нарочито је бурно у току посљедње десеције у вези с развојем туризма. Тако је од XVIII до шесте деценије овог вијека досељено двадесетак братстава и то из Маина (Маинићи), Мрковића (Очићи), Спича (Бетани и Папани), из Црне Горе (Баровићи, Вулићевићи, Вучићевићи, Гвозденовићи, Драшковићи, Живковићи, Милићковићи, Радачи, Радуловићи, Савовићи и Стјећевићи), из околине Херцеговине (Драшковићи и Милутиновићи), из Босне (Павићи), из Далмације (Перовићи) и из Лике (Будимир, Крзманићи и Мухићи).

Интересантно је поменути да је, због сталног исељавања, број становника у Паштровићима у различим раздобљима опадао. Тако је, према Јуричеку, у XVI вијеку у овој области било „хиљаду луди под оружјем“, што значи да је било најмање 4000 становника, Стјепан Митров Љубиша („Обичајство Паштровско“) истиче да је у Паштровићима 1845. године било преко три хиљаде становника. Године 1905. евидентирано их је 3723, односно 1588 више него након пола столећа.

Увијек заједно

Народ Побора је свим својим бићем био везан за Црну Гору и њену судбину. Године 1912. у Балканском рату, синови овог народног села борили су се на Тарабашу, где су својим јунаштвом, проливеном крвљу и жртвама доказали да су вјерни наслеђници својих предaka, учесници бокељског и других устанака. Почетком првог свјетског рата народ овог краја дочекао је успјехе српске и црногорске војске с велиним одушевљењем. Извјестан број добровољаца, спретних у чете и батаљоне, јавио се у црногорску војску и ратовао заједно с њом. После је капитулације Црне Горе и повлачења српске војске преко Албаније, Аустријска војска је окупирала читаву територију. Један број добровољаца, који се борио у црногорској војсци против Аустрије, одступио је заједно са српском војском преко Албаније. Иако је наступио један од најтежих периода аустријске окупације, ни жртве, ни хапшења и мучења у затворима, ни глад нису могли сломити вјеру народа у број ослобођење.

На Солунском фронту нашли су се и синови овог краја који су дошли као добровољци из Америке, где су се налазили на раду. Кајмакчалан и друга попришта на Солунском фронту оближена су и најхвом крвљу, што речити говори колико су вољели слободу и добро свом народу. Стогодишња аустријска окупација оставила је тешке последице, јер је кочила економски и привредни развјитак овога краја, а исто тако развој просвете и културе. Справоћена је и политика националног и вјерског скубљавања, што је највише одговарало аустријским интересима.

Можда баш због тога што су се овдје вјековима смјењivalи разни освајачи, патриотизам се све више развијао. Он је био жижка свих осјећања којима наше срце очарају завичај и постојбина и неодоливо нас везују за мили и драги родни крај. Ђековима су се борили да се уједине у слободну државу и то су доживљели 1918. године.

Клуб „Будва“ на старту

Боћарски клуб „Будва“ основан је 18. новембра 1977. године и већ је показао приличну активност — његови чланови су узели учешћа у републичким првенствима у боћању 27. и 28. маја, 24. и 25. јуна и 14., 15. и 16. јула 1978. године. На тим такмичењима клуб „Будва“ могао је учествовати само дјелимично са скромним пласманом, док се на већини није могао ни појавити, због недостатка игралишта.

Важност и значај боћарског спорта је у томе што се њиме могу бавити сви узрасти оба пола — од пионира до пензионера — и што је то, иако масован, јефтин спорт. Он се може развијати на подручју читаве наше општине, где се буду изградила игралишта која су, у односу на она за друге спортиве, врло јефтина, а са малим средствима могу се лако одржавати.

Овај спорт у сусједној општини Тиват врло је развијен. Тамо се често приређују разна такмичења. С пуно разумијевања и гостопримства уступају нам игралишта за тренинг и свесрдно нам помажу у свему.

Боћарски клуб има врло велике могућности за развој, јер је Будва позната као туристички центар са могућношћу организовања и свјетског првенства, зашто би требало изградити неколико игралишта с мањим пратећим објектима. Управа Боћарског клуба најшла је на разумијевање поједињих руководилаца и

органа Скупштине општине. Тако је добијена локација за игралиште на врло повољном месту. Једни проblem је како обезбедити најнеопходнија средстава да би се Клуб поставио на ноге и почeo да се развија. Увјereni smo da ћemo највиши на разумијевању СИЗ-а за физичку културу, друштвено-политичких и привредних организација.

По Правилима Међународне боћарске федерације, величина једног игралишта износи максимум 27,50 x 4 метара, а израда неколико оваквих игралишта омогућила би масовност развоја овог спорта и организовање такмичења од локалног до међународног значаја, што би допринијело и општем развоју туризма на нашем подручју.

Д. Абрамовић

КУТАК ЗА РАЗНОДУ

НЕ МОЖЕ

Један пијанац прелази улицу — тетурајући са изван пјешачког прелаза.

— Вратите се откуд сте дошли — упозорава га по лицац.

— Не могу — муша овај — немам више ни динара.

ДА БУДЕ ЗАНИМЉИВИЈЕ

У току игре покера један коцкар дође на оригиналну идеју:

— Ако вам се допада жена, уложију је за покер — ко побиједи, његова же!

— У реду, али да би било занимљивије, уложи и пет долара.

ПРОЦЕНAT СМРТНОСТИ

Један радознални новинар упита Марка Твена:

— Колики је проценат смртности у вашем граду?

КАЗАЛАИ СУ...

ЗЛАТНО ПРАВИЛО

ЕЗОП: Тиме што вам не чине зло, зли људи мисле да вам чине много добра.

*

БЕРНАРД ШО: Златно је правило да нема златног правила.

*

МОЛИЈЕР: Све мане, ако су модерне, постају врлине.

*

ТЕОДОР РУЗВЕЛТ: Бити мудар у право вријеме представља девет десетина мудрости.

*

ПЛЕР ЛОТИ: Што је више адвоката, то је процес дужи, што је више љекара, процес је краћи.

— Па, као и свуда рече Твен. — По једна смрт на сваког човјека.

НАЈБОЉИ ПРОРОК

На вечерни приређеној у част Бернарда Шоа неко од присутних је рекао:

— Нико не може да прориче будућност.

— Може — умијеша се Шо — може: прошлост. Она је најбољи пророк.

ПОСАО ЗА ДУБЛРКУ

Приликом потписивања једног од дугорочних уговора с неком филмском компанијом Брижит Бардо је поставила своје услове, на којима су и последавци жељели да покажу своје моралне ставове.

— Морамо на једно да вам скренемо пажњу — рекоште они — док траје овај уговор, мораћете да водите беспрекоран живот.

— Нема проблема — рече у шали чувена глумица — тај дио посла ће са успјехом обављати моја дублерка.

КАКО ЗНА КАД ЈЕ ГОТОВ

Познатог француског дипломату Франсоа Понде је дном приликом упита синичић шта ради тамо у канцеларији.

— Ништа! — признаде Понсе отворено.

— Па како онда знаш кад си готов? — упита га малишан.